

vốn đầu tư vào nông nghiệp nhiều nhất, chủ yếu là cho đồn điền cao su ; diện tích trồng cao su được mở rộng, nhiều công ti cao su được thành lập. Pháp còn mở mang một số ngành công nghiệp như dệt, muối, xay xát v.v.. Tư bản Pháp rất coi trọng việc khai thác mỏ, trước hết là mỏ than. Ngoài than, các cơ sở khai thác thiếc, kẽm, sắt đều được bổ sung thêm vốn, nhân công và đẩy mạnh tiến độ khai thác.

Thương nghiệp, trước hết là ngoại thương, có bước phát triển mới. Quan hệ giao lưu buôn bán nội địa được đẩy mạnh.

Giao thông vận tải được phát triển. Các đô thị được mở rộng và dân cư đông hơn. Ngân hàng Đông Dương nắm quyền chỉ huy toàn bộ nền kinh tế Đông Dương, phát hành tiền giấy và cho vay lãi.

Thực dân Pháp còn thi hành các biện pháp tăng thuế, do vậy, ngân sách Đông Dương thu được năm 1930 tăng gấp ba lần so với năm 1912.

2. Chính sách chính trị, văn hoá, giáo dục của thực dân Pháp

Sau chiến tranh, cùng với việc đẩy mạnh khai thác thuộc địa, thực dân Pháp tăng cường chính sách cai trị ở Đông Dương. Bộ máy quân sự, cảnh sát, mật thám, nhà tù được tăng cường và hoạt động ráo riết.

Thực dân Pháp thi hành một vài cải cách chính trị – hành chính để đối phó với những biến động đang diễn ra ở Đông Dương, như đưa thêm người Việt vào các phòng Thương mại và Canh nông ở các thành phố lớn ; lập Viện Dân biểu Trung Kỳ, Viện Dân biểu Bắc Kỳ.

Văn hoá, giáo dục cũng có những thay đổi. Hệ thống giáo dục Pháp – Việt được mở rộng gồm các cấp tiểu học, trung học, cao đẳng và đại học.

Cơ sở xuất bản, in ấn ngày càng nhiều với hàng chục tờ báo, tạp chí tiếng Pháp và chữ Quốc ngữ. Nhà cầm quyền Pháp đã ưu tiên, khuyến khích xuất bản các sách báo cổ vũ chủ trương “Pháp – Việt đề huề”. Các trào lưu tư tưởng, khoa học – kĩ thuật, văn hoá, nghệ thuật phương Tây có điều kiện tràn vào Việt Nam, tạo ra sự chuyển biến mới về nội dung, phương pháp tư duy sáng tác. Các yếu tố văn hoá truyền thống, văn hoá mới tiến bộ và văn hoá nô dịch cùng tồn tại, đan xen, đấu tranh với nhau.

3. Những chuyển biến mới về kinh tế và giai cấp xã hội ở Việt Nam

Với cuộc khai thác thuộc địa lần thứ hai, nền kinh tế của tư bản Pháp ở Đông Dương có bước phát triển mới. Trong quá trình đầu tư vốn và mở rộng khai thác thuộc địa, thực dân Pháp có đầu tư kĩ thuật và nhân lực, song rất hạn chế. Cơ cấu